Lietas Nr. 121004115
Lietas arhīva Nr. 105AA-0007-16/10

SPRIEDUMS

Valmierā 2016.gada 17.martā

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesneši M.Ābele
G.Kukaine un E.Driba

rakstveida procesā izskatīja /pers. C/, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību par Limbažu rajona tiesas 2015.gada 5.augusta spriedumu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 25.jūnijā Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Pirmās piedziņas daļas Rīgas Latgales priekšpilsētas nodaļas galvenā nodokļu inspektore Marija Ignatjeva saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 246.pantu sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. BS 001726.

Protokols sastādīts saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā - Latvijas APK) 246.pantu fiziskai personai /pers. C/ par to, ka SIA /Nosaukums A/, reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ valdes loceklis /pers. C/ nav iesniedzis tiesā SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa pieteikumu.

Veicot pārbaudi, konstatēts, ka 2014.gada 28.aprīlī uz SIA /Nosaukums A/, reģ. Nr./reģistrācijas numurs/, juridisko adresi bija nosūtīts brīdinājums Nr.4.1.1.3/28041 par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā sakarā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu. SIA /Nosaukums A/ 2014.gada 25.jūnijā nokavētie nodokļu maksājumi ir 59 593,90 EUR. Pēdējā nodokļu parādu iemaksa veikta 2013.gada 16.aprīlī 264,65 EUR apmērā. SIA /Nosaukums A/ valdes loceklim /pers. C/ bija jānodrošina minētā uzņēmuma maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu tiesā, kas netika izdarīts. Maksātnespējas likuma 60.panta trešā daļa nosaka, ka parādniekam ir pienākums sniegt juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, ja pastāv kāda no Maksātnespējas likuma 57.panta 5., 6. vai 9.punktā minētajām juridiskās personas maksātnespējas procesa pazīmēm. SIA /Nosaukums A/ konstatēta Maksātnespējas likuma 57.panta 5.punktā minētā pazīme, tas ir, parādnieks nespēj nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš. 2014.gada 23.maijā saskaņā ar Latvijas APK 238.^{1}panta pirmās daļas 1.punktu pieņemts lēmums uzsākt lietvedību administratīvā lietā par parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos, par kura izdarīšanu atbildība paredzēta Latvijas APK 166.^{35}pantā. /pers. C/ uz 2014.gada 27.maija uzaicinājumu Nr.4.1.1.3/36461 atsaucās un ieradās uz administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanu. Paskaidroja, ka nepiekrīt parādam, kas izveidojies no audita rezultātā aprēķinātajām summām, nav naudas līdzekļu maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanai Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas rajona tiesā.

Protokolā norādīts, ka ir pārkāpta Maksātnespējas likuma 160.panta trešā daļa, un /pers. C/ ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kurš paredzēts Latvijas APK 166.^{35}pantā (lietas 29.-30.lapa).

2014.gada 15.jūlijā VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Pirmās piedziņas daļas Rīgas Latgales priekšpilsētas nodaļas vadītāja Irēna Udovenko izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu un pieņēmusi lēmumu Nr. 14G/BS 001726.

Lēmumā atzīts, ka /pers. C/ ir izdarījis Latvijas APK 166.^{35}pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Par Latvijas APK 166.^{35}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu /pers. C/ uzlikts naudas sods 450 EUR apmērā un atņemtas tiesības ieņemt personālsabiedrības lietveža, personālsabiedrību pārstāvēt tiesīgā biedra, kapitālsabiedrības valdes locekļa, kapitālsabiedrības padomes locekļa, prokūrista, parastā komercpilnvarnieka, pārstāvja filiālē, komercsabiedrības likvidatora, sabiedrības kontroliera, revidenta amatus uz vienu gadu (lietas 14.-16.lapa).

/pers. C/ minēto lēmumu pārsūdzējis VID ģenerāldirektorei. Ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Pētersones 2015.gada 20.marta lēmumu Nr.22.11/L-13093 2014.gada 15.jūlija VID Nodokļu parādu piedziņas pārvaldes Pirmās piedziņas daļas Rīgas Latgales priekšpilsētas nodaļas vadītājas Irēnas Udovenko lēmums Nr.14G/BS001726 ir atstāts negrozīts.

Par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Pētersones 2015.gada 20.marta lēmumu /pers. C/ ir iesniedzis sūdzību Limbažu rajona tiesā. Sūdzība pamatota ar to, ka neesot pamata SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa ierosināšanai, jo VID amatpersonas 2013.gada 22.jūlija lēmumu Nr.23.22/L-840 viņš neatzīst un uzskata par fiktīvu un safabricētu.

Ar Limbažu rajona tiesas 2015.gada 5.augusta spriedumu Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Pētersones 2015.gada 20.marta lēmums Nr.22.11/L-13093 atstāts negrozīts, bet /pers. C/ sūdzība noraidīta.

Par pirmās instances tiesas spriedumu /pers. C/ iesniedzis apelācijas sūdzību, kurā lūdzis Vidzemes apgabaltiesu izskatīt lietu pēc būtības. Sūdzības iesniedzējs paudis sašutumu par VID lēmuma atstāšanu negrozītu un norādījis, ka Limbažu rajona tiesa neesot iedziļinājusies, kā šāds lēmums vispār radies.

Sūdzībā skaidrots, ka jau no lietas ierosināšanas pašiem pirmsākumiem (VID audita rezultāti 2013.gada vasarā) /pers. C/ neesot piekritis VID darbinieces Atvares izdarītajiem secinājumiem, kā rezultātā tikuši anulēti SIA /Nosaukums A/ PVN maksājumi laika posmā no 2011. līdz 2013.gada sākumam. Līdz šim laikam SIA /Nosaukums A/ visus nodokļus esot bijusi nomaksājusi noslēgto līgumu

un saņemto rēķinu ietvaros, arī PVN. Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka līdz audita rezultātiem, kuriem nepiekrītot, neesot saskatījis SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas pazīmes, tādēļ negatavojies pieprasīt SIA /Nosaukums A/ maksātnespēju ne toreiz, ne tagad. Audita rezultāti esot nepatiesi un safabricēti. Šādus sūdzības iesniedzēja argumentus tiesā neesot varējusi atspēkot arī VID pārstāve Tatjana Francuzova, kura demonstrējusi klaji formālu pieeju izskatāmajam jautājumam, nevis iedziļināšanos lietas būtībā. Sūdzības iesniedzējs uzsvēris, ka būdams žurnālists, viņš nevarot pieļaut, ka lietā tiek sameklēts "virspusējs grēkāzis", nevis lieta tiek skatīta pēc būtības. Par šādu vēršanos pret preses brīvību un demokrātiju lietas sakarā esot ieinteresējušies arī starptautiskie novērotāji. Tāpat sūdzības iesniedzējs norādījis, ja VID uzskata, ka SIA /Nosaukums A/ ir maksātnespējīga, lai tas ierosina SIA /Nosaukums A/ maksātnespēju.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi administratīvās pārkāpuma lietas Nr.121004115 materiālus, izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus, pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, Vidzemes apgabaltiesa atzīst, ka Limbažu rajona tiesas 2015.gada 5.augusta spriedums ir atstājams negrozīts, bet /pers. C/ iesniegtā apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Apelācijas instances tiesā iesniegtā apelācijas sūdzība saskaņā ar Latvijas APK 289.^{21}panta otrajā daļā noteikto tika izskatīta rakstveida procesā, jo tiesa atzīst, ka apelācijas sūdzību ir iespējams izlemt pēc lietā esošajiem materiāliem. Tā kā apelācijas instances tiesa atzīst, ka apelācijas sūdzību iespējams izlemt pēc lietā esošajiem materiāliem, tad, izskatot sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu, apelācijas instances tiesa pārbauda pieņemtā sprieduma likumību un pamatotību.

Latvijas APK divdesmit trešās "a" nodaļas 289.^{13}panta trešā daļa nosaka, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tā kā, saskaņā ar Latvijas APK 289.^{22}panta pirmo daļu, apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās "a" nodaļas prasībām, tad iepriekš minētā likuma norma ir piemērojama arī apelācijas instances tiesā.

Pirmās instances tiesas sēdē /pers. C/ sūdzību uzturējis, lūdzis atcelt VID 2015.gada 20.marta lēmumu, paskaidrojis, ka viņš joprojām esot SIA /Nosaukums A/ valdes loceklis, bet SIA /Nosaukums A/ jau divus gadus nekādu saimniecisko darbību neveic, jo ir uzlikts arests SIA bankas kontiem, un tātad šo pēdējo divu gadu laikā nevarot būt nekāds nodokļu parāda pieaugums. 2013.gadā SIA /Nosaukums A/ veikts nodokļu audits, kura rezultātus viņš esot pārsūdzējis, taču līdz šim nekādu atbildi neesot saņēmis. Nepiekrīt, ka audita veikšanas brīdī SIA /Nosaukums A/ būtu bijis nodokļu parāds. Pieļauj, ka uz šo brīdi varētu būt sakrājies nodokļu parāds, taču tas neesot tik liels, lai būtu pamats maksātnespējas procesa ierosināšanai. Bez tam, viņam neesot pietiekamu līdzekļu, kas nepieciešami maksātnespējas pieteikuma iesniegšanai tiesā.

Valsts ieņēmumu dienesta pārstāve Juridiskās un pirmstiesas strīdu izskatīšanas pārvaldes Tiesvedības daļas Trešās nodaļas galvenā juriste Tatjana Francuzova pirmās instances tiesas sēdē sūdzību nav atzinusi, paskaidrojusi, ka SIA /Nosaukums A/ nodokļu parāds konstatēts 2013.gadā veiktā audita rezultātā, un nav pierādījumu, ka /pers. C/ šos rezultātus būtu apstrīdējis, tāpat nav reaģējis uz brīdinājumiem, mēģinājis vienoties ar kreditoru. Bez tam, nodokļu parāds veidojies ne tikai no audita rezultātiem, bet arī no pašas komercsabiedrības iesniegtajām nodokļu deklarācijām un ziņojumiem par darba ņēmējiem. /pers. C/ neesot mēģinājies vienoties ar VID par nodokļu parāda nomaksu, neesot konstatēta SIA /Nosaukums A/ piederoša manta, un bankas kontos naudas līdzekļu nav.

Izvērtējot lietas dalībnieku teikto, un lietā esošos dokumentus, arī apelācijas instances tiesa secina, ka /pers. C/ apelācijas sūdzība ir pilnībā noraidāma.

Apelācijas instances tiesai nav pamata apstrīdēt pirmās instances tiesā VID pārstāves iesniegto Nodokļu audita izziņu, par to, ka laikā no 2013.gada 8.maija līdz 2013.gada 22.jūlijam veiktā audita rezultātā ir konstatēts iekšzemes pievienotās vērtības nodokļa parāds, kopā ar soda naudu 35168,36 lati.

Ne pirmās instances tiesā, ne arī apelācijas instances tiesā /pers. C/ nav iesniedzis kādus pierādījumus tam, ka viņš audita rezultātus esot pārsūdzējis, iesniedzot to ieņēmumu dienestā. Lietā ir tikai apelācijas sūdzībā un pirmās instances tiesā izteiktie apgalvojumi, ka viņš nepiekrīt iepriekš minētā audita atzinumiem, un tos pārsūdzējis, taču nav nekādu pierādījumu, kas minēto apstiprinātu. Līdz ar to apelācijas instance tiesai nav nekāda pamata apšaubīt sabiedrībā ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ 2013.gadā veiktā audita rezultātus, konkrēti - to, ka ir izveidojies nodokļu parāds, kuru SIA /Nosaukums A/ nespēj samaksāt.

VID pārstāve tiesas sēdē iesniedza arī izziņu Nr.105609 par to, ka uz 2015.gada 26.jūliju SIA /Nosaukums A/ ir VID administrēto nodokļu parāds 67489,15 euro apmērā.

Lietas materiālos atrodas VID brīdinājums, datēts ar 2014.gada 28.aprīli, adresēts SIA

/Nosaukums A/, par to, ka nepieciešams iesniegt tiesā maksātnespējas pieteikumu, taču /pers. C/ uz šo brīdinājumu līdz šim nav reaģējis.

Lietas materiālos atrodas arī 2013.gada 20.septembrī VID amatpersonas sastādīts akts par SIA /Nosaukums A/ piederošas mantas neesamību.

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 60.panta trešo daļu, parādniekam ir pienākums nekavējoties iesniegt tiesā juridiskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu, ja pastāv Maksātnespējas likuma 57.panta 5.punktā minētā maksātnespējas procesa pazīme (konkrēti – ja parādnieks nespēj nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš), un ja nav noslēgta vienošanās ar kreditoriem, vai ja nav ierosināta tiesiskās aizsardzības procesa lieta.

Vidzemes apgabaltiesai nav nekāda pamata apšaubīt to, ka SIA /Nosaukums A/ ir izveidojies nodokļu parāds, kuru SIA nav spējīga samaksāt, /pers. C/ nav izpildījis savus valdes locekļa pienākumus, konkrēti - nav iesniedzis tiesā SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas pieteikumu, no tā tiesa secina, ka /pers. C/ ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā paredzēto pārkāpumu, un par to viņam pamatoti ir piemērots pantā paredzētais naudas sods, kā arī aizliegums valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās

Vidzemes apgabaltiesa atzīst par nepamatotu apelācijas sūdzībā minēto sūdzības iesniedzēja viedokli par to, ka viņš neesot saskatījis SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas pazīmes, tādēļ negatavojies pieprasīt SIA /Nosaukums A/ maksātnespēju ne toreiz, ne tagad, ka VID pārstāve demonstrējusi klaji formālu pieeju izskatāmajam jautājumam, nevis iedziļināšanos lietas būtībā, ka, ja VID uzskatot, ka SIA /Nosaukums A/ ir maksātnespējīga, lai tas ierosinot SIA /Nosaukums A/ maksātnespēju. Apelācijas sūdzības iesniedzējs šai konkrētajā lietā nav uzskatāms tikai par žurnālistu, bet viņš ir SIA /Nosaukums A/ valdes loceklis, kuram, saskaņā ar

Komerclikuma 169.panta pirmo daļu, valdes locekļa pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam, tas ir, ievērojot normatīvos aktus un savlaicīgi veicot šajos aktos paredzētos pienākumus. Tieši pretēji, pirmās instances tiesas sēdē, kā arī apelācijas sūdzībā, /pers. C/ ir paudis viedokli par to, ka ir tikai žurnālists, ka uz viņu neattiecas valdes locekļa likumā paredzētie pienākumi, ka likumā paredzētās VID prasības esot vēršanās pret preses brīvību un demokrātiju.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā ir paredzēti sodi par parādnieka maksātnespējas procesa pieteikuma neiesniegšanu likumā paredzētajos gadījumos - valdes loceklim naudas sods no 280 līdz 700 euro, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās, vai bez tā.

Līdz ar to apelācijas instances tiesai nav nekāda pamata apšaubīt to, ka SIA /Nosaukums A/ ir izveidojies nodokļu parāds, kuru SIA nav spējīga samaksāt, /pers. C/ nav izpildījis savus valdes locekļa pienākumus, konkrēti - nav iesniedzis tiesā SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas pieteikumu, no tā tiesa secina, ka /pers. C/ ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{35}pantā paredzēto pārkāpumu, un par to viņam pamatoti ir piemērots pantā paredzētais naudas sods, kā arī aizliegums valdes loceklim ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās.

Pierādījumi ir pareizi analizēti pirmās instances tiesas spriedumā un apelācijas instances tiesai, saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu, nav pamata atkārtot visus pirmās instances tiesas spriedumā minētos pierādījumus un atzinumus, dodot izvērstāku to izklāstu.

Nosakot /pers. C/ sodu, pirmās instances tiesa vadījusies no Latvijas APK 32.pantā norādītajiem soda noteikšanas noteikumiem un ņēmusi vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Vidzemes apgabaltiesa nekonstatē, ka Limbažu rajona tiesa, izskatot lietu, būtu pieļāvusi likumu pārkāpumus, kas būtu par pamatu apstrīdētā sprieduma atcelšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{22}pantu un 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, Vidzemes apgabaltiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Limbažu rajona tiesas 2015.gada 5.augusta spriedumu, bet /pers. C/ iesniegto apelācijas sūdzību noraidīt.
Spriedums nav pārsūdzams un stājas likumīgā spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesneši M.Ābele

G.Kukaine

E.Driba